ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2021

«Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն» ՀԿ

Բովանդակություն

Կազմակերպության մասին

ԹՐԱՆՍՓԱՐԵՆՍԻ ԻՆԹԵՐՆԵՇՆԼ հակակոռուպցիոն կենտրոն

Արժեքներ

- Թափանցիկություն
- Հաշվետվողականություն
- Օրինավորություն
- Համարձակություն
- Արդարություն
- Ժողովրդավարություն

Տեսլական

Ձևավորել պայքարող քաղաքացի՝ հանուն կոռուպցիայից զերծ Հայաստանի

Առաքելություն

Կոռուպցիան նվազեցնելու և ժողովրդավարությունն ամրապնդելու ճանապարհով նպաստել լավ կառավարմանը Հայաստանում

Նպատակներ

- աջակցել արդյունավետ հակակոռուպցիոն քաղաքականությանը և թափանցիկ ու հաշվետու կառավարմանը
- նպաստել հանրային ռեսուրսների, այդ թվում՝ պետական և համայնքային սեփականության ու ֆինանսական միջոցների ողջամիտ, թափանցիկ և հաշվետու կառավարմանը
- աջակցել ազատ, արդար ու թափանցիկ ընտրությունների անցկացմանը և ընտրական ինստիտուտի կայացմանը
- խթանել ժողովրդավարական գործընթացները, այդ թվում՝ մարդու իրավունքների պաշտպանությունը և հասարակության մասնակցությունը երկրի կառավարման գործընթացներում

Կառավարում

3 ՏԱՐԵԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

4 ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ 32 ԱՆԴԱՄ

Խորհուրդ

Նվարդ Մանասարյան

Իզաբելլա Սարգսյան

Արմեն Օհանյան

Արսեն Խառատյան

Թալին Գրիգորյան

Էթիկայի հանձնաժողով

Լանա Կաշլովա

Արթուր Գրիգորյան

Վարուժան Հոկտանյան

Թիմ

ԹՐԱՆՍՓԱՐԵՆՍԻ ԻՆԹԵՐՆԵՇՆԼ հակակոռուպցիոն կենտրոն

Անձնակազմ

Սոնա Այվազյան	Գոհար Հայրյան	Նարինե Նուշերվանյան
Ալեքսեյ Պետրոսյան	Ժանետ Ավետիսյան	Շուշանիկ Ավագյան
Ամալյա Ումուրշադյան	Լուսինե Ստեփանյան	Սարգիս Ղոնյան
Անժելա Ամիրջանյան	Խաչիկ Հարությունյան	Վարուժան Հոկտանյան
Անուշ Հակոբյան	Հայկ Մարտիրոսյան	Տաթևիկ Ղազարյան
Արեն Մանուկյան	Մանուշակ Ալավերդյան	Տաթևիկ Մարգարյան
Արմեն Խուդավերդյան	Մարիամ Հովեյան	Քրիստինե Մարգարյան
Արմինե Թոխմախյան	Մերի Մինասյան	
Արմինե Չախալյան	Յարութիւն Սամուէլ Մանուկեան	

Կամավորներ

Նորա Թումանյան, *Հայաստան*

Ինեսա Բարսեղյան, *Գերմանիա*

Ոլորտներ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հասնել օրենսդրական և վարքագծային փոփոխությունների հանրային ծառայության, հանրային ֆինանսների և ընտրությունների գործընթացներում

Գործունեություն

Հետազոտություններ / Զեկույցներ

ՀՀ Ազգային ժողովի արտահերթ ընտրությունների վերաբերյալ տեղեկանք

ՀՀ Ազգային ժողովի արտահերթ ընտրությունների մասին միջանկյալ տեղեկանք

ՀՀ ԱԺ 2021 թ. հունիսի 20-ի արտահերթ ընտրությունների դիտորդական առաքելության ամփոփիչ զեկույց

Արցախի Հանրապետությունում 2021 թ. հոկտեմբերի 10-ի տեղի ունեցած տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների վերաբերյալ

Հոկտեմբերի 17-ի տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների դիտարկման արդյունքների վերաբերյալ տեղեկանք

Նոյեմբերի 14-ի տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների դիտարկման արդյունքների վերաբերյալ տեղեկանք

Դեկտեմբերի 5-ի տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների դիտարկման արդյունքների վերաբերյալ տեղեկանք

Արցախի Հանրապետության դեկտեմբերի 10-ին տեղի ունեցած տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների դիտարկման արդյունքների վերաբերյալ տեղեկանք

Ընտրություններ

Հանրային կառավարում

Բարեվարքության ինստիտուցիոնալ համակարգը Հայաստանի հանրային կառավարման ոլորտում

Կոռուպցիոն ռիսկերը Հայաստանի էներգետիկայի ոլորտում

Աշխատանքային իրավահարաբերություններ և օրենսդրություն. խնդիրներ և լուծումներ

Պետական բյուջեից տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների բաշխումը 2018-2019 թթ.

Բաց կառավարման գործընկերության 2016-2018թթ. հանձնառությունների շրջանակներում 5-րդ հանձնառության և տեղեկատվության ազատության ու հրապարակայնության ապահովման պահանջների մոնիտորինգի զեկույց

Քաղաքացիական ծառայության ոլորտի մարդկային ռեսուրսների կառավարման գործընթացների կոռուպցիոն ռիսկերի գնահատում

ՔՀԿ միջավայր

Քենոնֆոբիան Ադրբեջանում

ՔՀԿ չափիչ 2020

Գործունեություն

Օրենսդրական առաջարկություններ / Ջատագովություն

- «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենք և հարակից օրենքների նախագիծ
- ՀՀ պետական բյուջեից իրավաբանական անձանց սուբսիդիաների և դրամաշնորհների հատկացման կարգ
- «ՀՀ դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենք
- Հակակոռուպցիոն կոմիտեի նախագահի թեկնածուների ընտրության մրցութային խորհրդի կազմում միջազգային փորձագետների ներգրավման կարգ
- ՀՀ ԱԺ շրջանառության մեջ գտնվող «ՀՀ դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենք և հարակից օրենսդրական ակտեր
- «Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին» ՀՀ սահմանադրական օրենք
- «Պետական և ծառայողական գաղտնիքի մասին» օրենք
- «ՀՀ կառավարության 2012 թվականի օգոստոսի 30-ի N 1104-Ն և ՀՀ կառավարության 2016 թվականի սեպտեմբերի 22-ի N 982-Ն որոշումների մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշում
- «Պետական գաղտնիքի մասին» ՀՀ օրենք
- ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություն
- «ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին»

*ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության 2021 թ-ի բյուջեի նախագծի միջոցառումների և արդյունքների վերաբերյալ առաջարկների զգալի մասը ներառվել է ԱԺ կողմից ընդունված 2021 թ-ի պետական բյուջեի մաս կազմող ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության բյուջեի մեջ:

Վարքագծային փոփոխություններ

«Ականատես» դիտորդական առաքելությունը դիտարկել է ՀՀ ԱԺ հունիսի 20-ին կայացած արտահերթ խորհրդարանական ընտրությունները, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության և Արցախի Հանրապետության ՏԻՄ ընտրությունները:

ՀՀ ԱԺ արտահերթ խորհրդարանական ընտրություններ

60 երկարաժամկետ դիտորդ

580 կարճաժամկետ դիտորդ

44 շրջիկ դիտորդ

300 ընտրատեղամաս

ՀՀ և ԱՀ ՏԻՄ ընտրություննե

32 երկարաժամկետ դիտորդ

161 կարճաժամկետ դիտորդ

126 շրջիկ դիտորդ

724 ընտրատեղամաս

Կրթություն / Իրազեկում

+88
դասընթաց

+1681
մասնակից

+22
միջոցառում

+539
մասնակից

47 հարցազրույց

37 հայտարարություն

202 նորություն

Հակակոռուպցիոն ակադեմիա

Հունիսին ամփոփվեց «Հակակոռուպցիոն ակադեմիա» 2020-2021 թ. դասընթացը՝ 12 շրջանավարտներին ավարտական հավաստագրերի շնորհմամբ: Սեպտեմբերին մեկնարկեց 2021-2022 թթ.-ի դասընթացի աշնանային կիսամյակը, որին մասնակցում են ընդունելության մրցույթը հաղթահարած 36 մասնակից:

Հակակոռուպցիոն երրորդ և չորրորդ դպրոց

50 երիտասարդ ձեռք բերեցին գիտելիքներ կոռուպցիայի դեմ պայքարի, հակակոռուպցիոն քաղաքականության, քննադատական մտածողության և այլ թեմաների շուրջ:
Դպրոցի շրջանակում ձևավորված խմբերից երկուսը ծրագրեր իրականացնելու նպատակով ստացան փոքր դրամաշնորհներ:

«Իրավական ակտերի նախագծերի հակակոռուպցիոն փորձաքննության» կրթական ծրագիր

13 երիտասարդ իրավաբան-փորձագետներ ստացան գիտելիքներ և գործիքակազմ նորմատիվ իրավական ակտերում կոռուպցիոն ռիսկերի բացահայտման և չեզոքացման մեթոդների վերաբերյալ:
Կրթական ծրագիրը միտված էր մեծացնելու երիտասարդ մասնագետների դերը կոռուպցիայի դեմ պայքարում:

Պոլիտեա տուրեր

«Պոլիտեա տուրեր»-ի նպատակն է Հայաստանի և արտասահմանցի զբոսաշրջիկներին՝ տարբեր քաղաքներ այցելությունների միջոցով ծանոթացնել Հայաստանի պատմաքաղաքական իրադարձություններին, հասարակական կյանքին և կենցաղին , ինչպես նաև պատմության մեջ հետք թողած հասարակական-քաղաքական գործիչներին Հայաստանի երեք հանրապետությունների ժամանակաշրջանում:

«Պոլիտեա» հակակոռուպցիոն ինտելեկտուալ խաղ-մրցաշար

Կոռուպցիայի դեմ պայքարի միջազգային օրը նշանավորվեց «Հակակոռուպցիոն դպրոցների» շրջանավարտների միջև «Պոլիտեա» ինտելեկտուալ խաղ-մրցաշարով: Շրջանավարտները յուրօրինակ խաղ ցուցադրեցին հակակոռուպցիոն թեմաների շուրջ՝ կոռուպցիայի պատմությունից մինչ արդի գործիքներ, բարեվարքություն և հայտարարգրման համակարգեր:

Համագործակցություն / Ենթադրամաշնորհներ

«Գիտելիք և Ազդեցություն» ՍՊԸ

Կառավարման արդյունավետությունը պետական պաշտոնյաների փորձաքննության տեսանկյունից. մարզային մակարդակի ապացույցներ Հայաստանից

«Իրավունքի Գերակայություն» իրավապաշտպան ՀԿ

Քննիչ հանձնաժողովների արդյունավետությունը խորհրդարանական վերահսկողության լույսի ներքո

«Կոմպասս» գիտահետազոտական, կրթական, խորհրդատվական կենտրոն» ՀԿ

Հանրային մասնակցային ու արհեստավարժ գնահատում՝ հանուն համայնքի զարգացման

«Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» ՀԿ

Տեղեկատվության մատչելիությունն ու հասանելիություն

Արմեն Գրիգորյան անհատ փորձագետ

Մասնակցային ժողովրդավարության դիմակայունության ապրապնդումն՝ ընդդեմ ավտորիտար տենդենցների

Արտակ Քյուրումյան անհատ փորձագետ

Խորհրդարանի կողմից ՀՀ կառավարության գործունեության նկատմամբ թույլ վերահսկողության պատճառների և հետևանքների վերհանում պետական բյուջեի մասին օրենքի ընդունման և բյուջեի կատարման մասին հաշվետվության հաստատման օրինակով

Դրամաշնորհատու կազմակերպություններ

ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալություն

Շվեդիայի միջազգային զարգացման համագործակցության գործակալություն

Եվրոպական միություն

Բաց հասարակության հիմնադրամներ – Հայաստան

Հանուն ժողովրդավարության և մարդու իրավունքների եվրոպական նախաձեռնություն

Ժողովրդավարության ազգային հիմնադրամ

Ժողովրդավարության եվրոպական հիմնադրամ

Եվրոպական միություն՝ Ոչ առևտրային իրավունքի եվրոպական կենտրոնի միջոցով

Միջազգային մասնավոր ձեռնարկատիրության կենտրոն

Ֆրանկոֆոնիայի միջազգային կազմակերպություն

Պրահայի քաղաքացիական հասարակության կենտրոն

Թի Պաշտպանության և անվտանգության ծրագիր

Սևծովյան վստահություն տարածաշրջանային համագործակցության համար

Եկամուտներ ըստ շնորհատուների (ՀՀ դրամ)

ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալություն	290,381,342 ֏
Եվրոպական միություն	100,698,070 ֏
Դիտորդական առաքելություն Ժողովրդավարության եվրոպական հիմնադրամ	59,150,793 ֏
Բաց հասարակության հիմնադրամներ	37,802,658 ֏
Ժողովրդավարության ազգային հիմնադրամ	33,282,399 ֏
Եկամուտներ արտարժույթի փոխարկումներից և վերագնահատումից	14,800,907 ֏

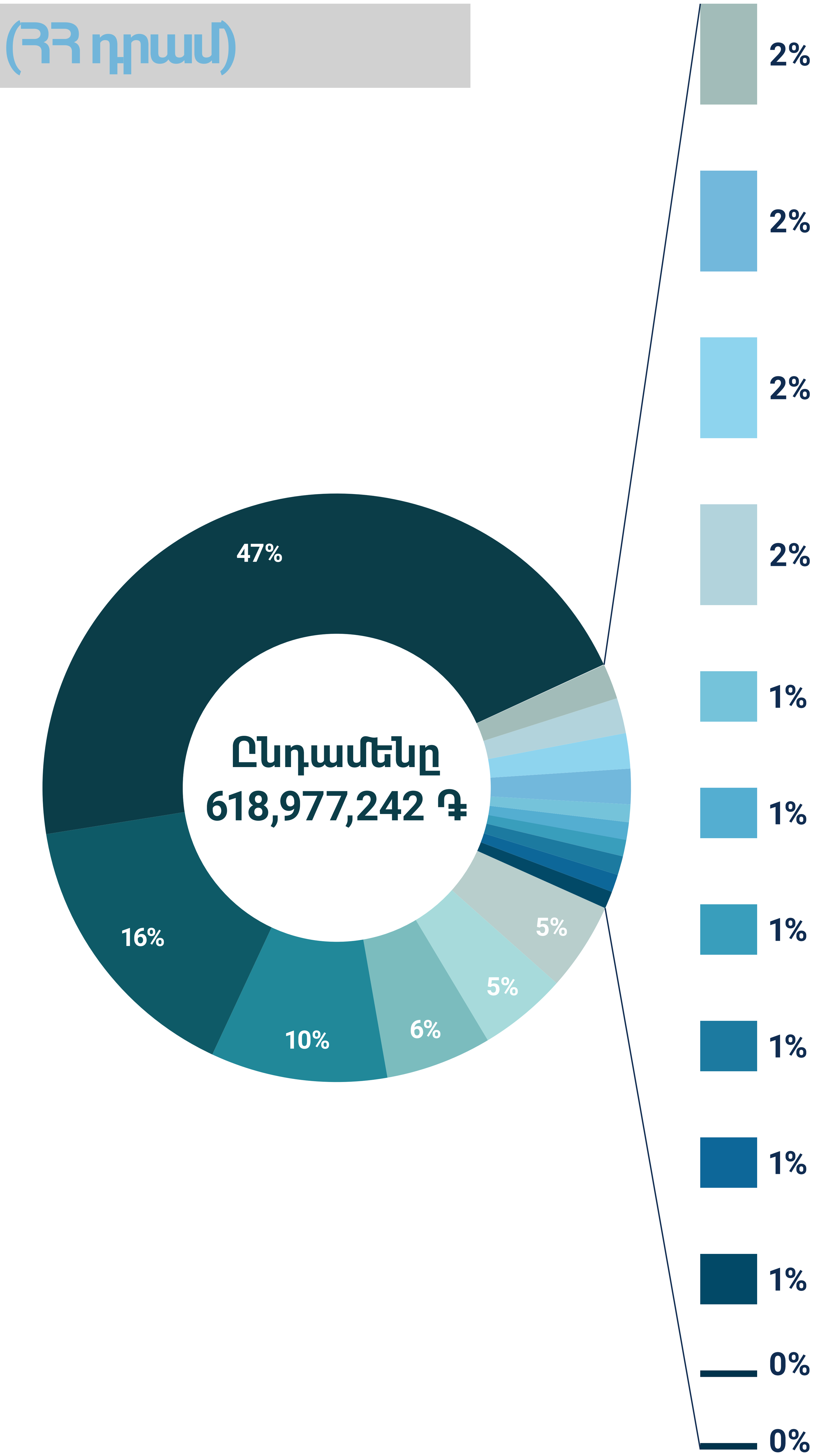

Երկարաժամկետ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	12,429,785 ֏
Սևծովյան վստահություն տարածաշրջանային համագործակցության համար/Գերմանական Մարշալի հիմնադրամ	12,038,597 ֏
ՍԱՆԿՈՒՍ. Քաղաքացիական հասարակության շրջանում հաշվետվողականության մեխանիզմների ամրապնդում	11,767,113 ֏
Ֆրանկոֆոնիայի միջազգային կազմակերպություն	9,899,731 ֏
Ծառայությունների մատուցումից եկամուտներ	8,825,672 ֏
Եվրոպական միություն՝ Ոչ առևտրային իրավունքի եվրոպական կենտրոնի միջոցով	7,319,440 ֏
Այլ եկամուտներ	7,039,074 ֏
Մեծ Բրիտանիայի միջազգային զարգացման դեպարտամենտ	4,535,348 ֏
Պրահայի քաղաքացիական հասարակության կենտրոն	4,226,035 ֏
Միջազգային մասնավոր ձեռնարկատիրության կենտրոն (CIPE)	3,456,591 ֏
Ինստիտուցիոնալ աջակցության դրամաշնորհ	1,171,053 ֏
Եկամուտներ անդամավճարներից	152,634 ֏

Եկամուտ / Ծախսեր

Ծախսեր ըստ ծրագրերի (ՀՀ դրամ)

Պահանջատեր հասարակություն՝ հանուն պատասխանատու կառավարման /USAID	290,381,342 ֏
Դիտորդական առաքելություն /(EED)	59,150,793 ֏
Մասնակցային ժողովրդավարությունը գործողության մեջ /EU	52,626,276 ֏
Դիտորդական կարողությունների զարգացում և ՀՀ-ում ընտրությունների օրինավորության խթանում /EU	42,173,638 ֏
Քաղաքացիական հասարակության կարողությունների զարգացում (NED) 2020-2021	33,282,399 ֏
Արտարժույթի փոխարկումից և վերագնահատումից ծախս	29,047,388 ֏
Հայաստանի հանրային կառույցների կողմից կատարվող գնումների պրակտիկայի բարելավմանն ուղղված մոնիտորինգ և ջատագովություն /OSF	19,438,480 ֏

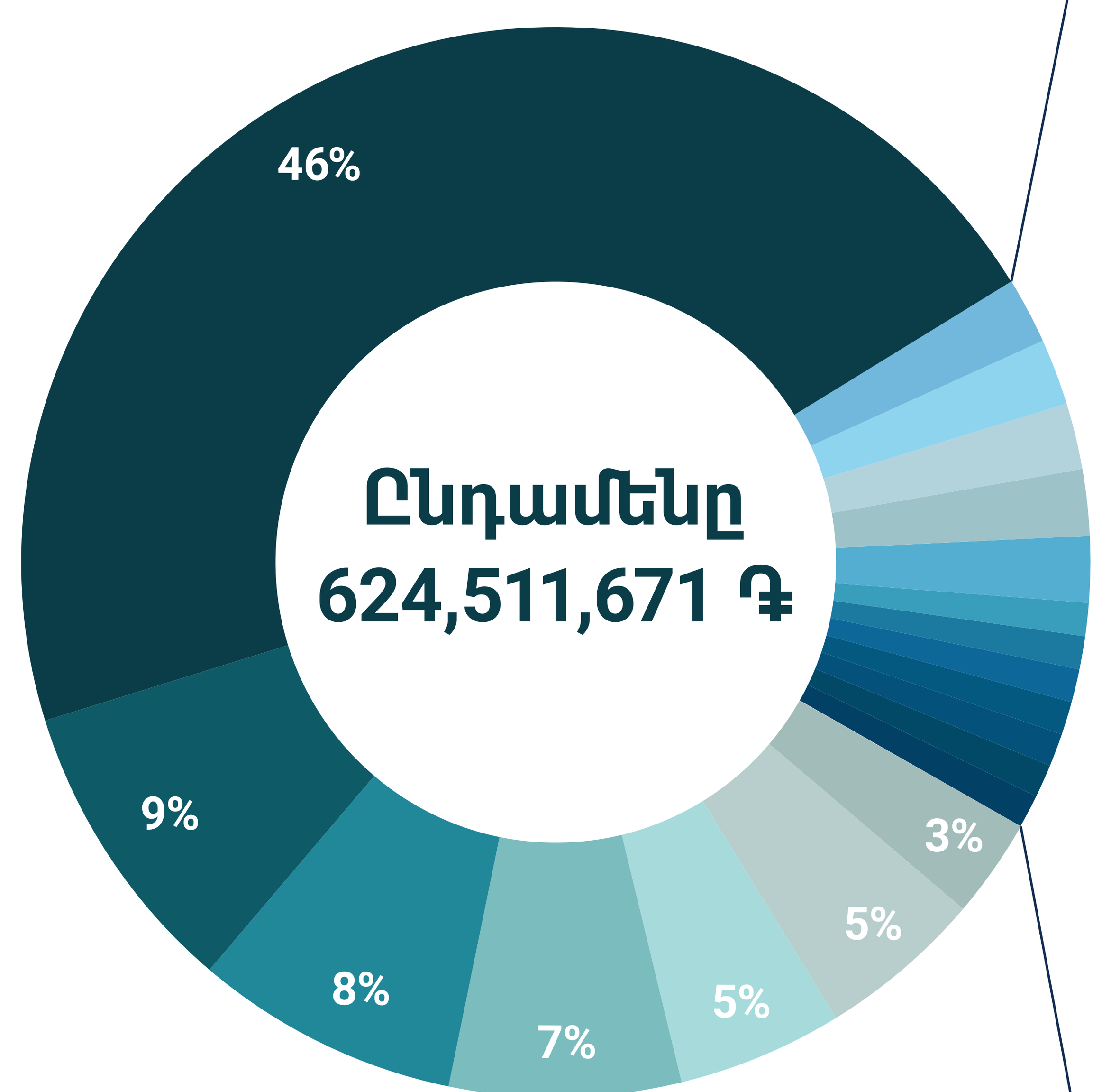

2%	Հակակոռուպցիոն օրակարգի խթանում, Հայաստանում հակակոռուպցիոն ուսումնասիրությունների վերաբերյալ համաստագիր շնորհող ծրագիր /OSF	14,438,290 ֏
2%	Երկարաժամկետ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	12,429,785 ֏
2%	Հակակոռուպցիոն օրակարգի խթանում, Հայաստանում հակակոռուպցիոն ուսումնասիրությունների վերաբերյալ համաստագիր շնորհող ծրագիր /OSF	12,038,597 ֏
2%	ՍԱՆԿՈՒՍ. Քաղաքացիական հասարակության շրջանում հաշվետվողականության մեխանիզմների ամրապնդում /EU	11,767,113 ֏
2%	Ֆրանկոֆոնիայի միջազգային կազմակերպություն /OIF	9,899,731 ֏
2%	ՔՀԿ չափիչ՝ նպաստավոր միջավայրի և ՔՀԿ-ների իրավազորման կողմնացույց /EU	7,319,440 ֏
1%	Արժանապատիվ աշխատանք հիմա /EU	5,898,156 ֏
1%	Ծառայությունների մատուցումից ծախսեր	4,752,793 ֏
1%	ՀՀ պաշտպանության ոլորտի օրինավորության բարելավում /DFID	4,535,348 ֏
1%	Քաղաքական կոռուպցիայի տուրեր / Պրահայի քաղաքացիական հասարակության կենտրոն	4,226,035 ֏
1%	Դիտորդական առաքելություն /OSF	3,925,888 ֏
1%	Միջազգային մասնավոր ձեռնարկատիրության կենտրոն /CIPE	3,456,591 ֏
1%	Այլ եկամուտներից ծախս	2,399,901 ֏
0%	Ինստիտուցիոնալ աջակցության դրամաշնորհ /SIDA	1,171,053 ֏
0%	Ծախսեր անդամավճարներից	152,634 ֏

Եկամուտ / Ծախսեր

Ծախսերի կառուցվածք (ՀՀ դրամ)

Քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում կատարված վճարներ	290,381,342 ֏
Ծրագրային ծախսեր	100,698,070 ֏
Համագործակիցների և ենթադրամաշնորհառուների կողմից իրականացված ծրագրային ծախսեր	59,150,793 ֏

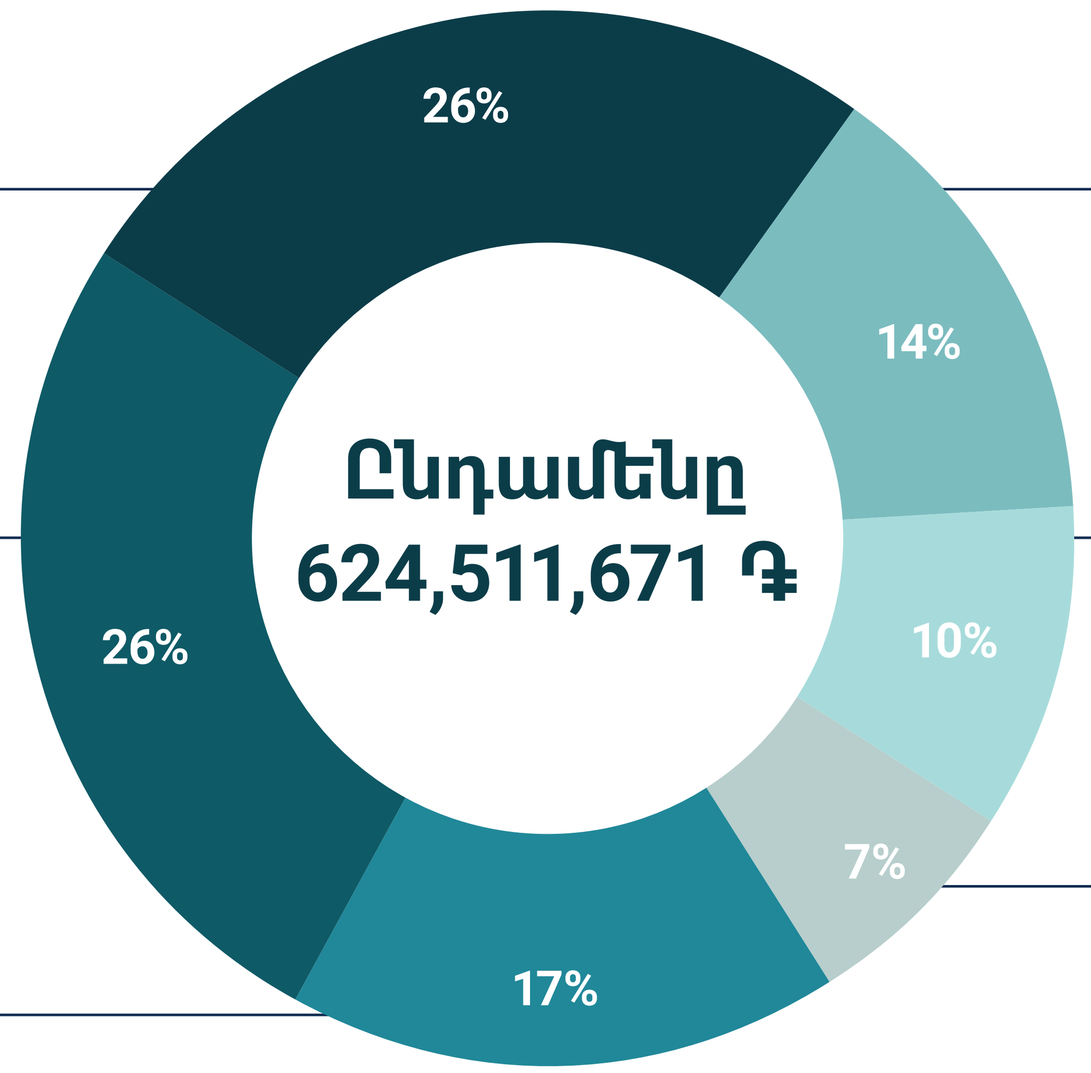

Ծրագրային աշխատակազմի համախառն աշխատավարձ	37,802,658 ֏
Վարչական աշխատակազմի համախառն աշխատավարձ	33,282,399 ֏
Վարչական ծախսեր	14,800,907 ֏

Աուդիտ

Grant Thornton

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա բիզնես կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9
Հ. + 374 10 50 09 64/61

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street,
Yerevan 0015, Republic of Armenia
T + 374 10 50 09 64/61

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոնի Ընդհանուր ժողովին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոնի (Կազմակերպություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա գործունեության մասին հաշվետվությունը, զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Կազմակերպության՝ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ *«Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար»* բաժնում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված *«Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի»* (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Կազմակերպության՝ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	13,010	18,735
Ոչ նյութական ակտիվներ	5	8,404	2,445
		21,414	21,180
Ընթացիկ ակտիվներ			
Դեբիտորական պարտքեր	6	26,871	24,533
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	7	399,046	99,522
		425,917	124,055
Ընդամենը ակտիվներ		447,331	145,235
Պարտավորություններ և զուտ ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	8	16,511	8,677
		16,511	8,677
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Եկամտին վերաբերող շնորհներ	9	412,953	105,475
Կրեդիտորական պարտքեր	10	554	1,824
Արձակուրդային օրերի գծով պահուստ	11	13,866	12,525
		427,373	119,824
Զուտ ակտիվներ			
Վերագնահատման պահուստ		4,904	12,503
Կուտակված արդյունք		(1,457)	4,231
		3,447	16,734
Ընդամենը պարտավորություններ և զուտ ակտիվներ		447,331	145,235

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2022թ. սեպտեմբերի 19-ին:

Սոնա Այվազյան — Գործադիր տնօրեն

Գոհար Հայրյան — Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 28-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն
Ֆինանսական հաշվետվություններ

ANNUAL REPORT

2021

Transparency international
anticorruption center

About the organization

TRANSPARENCY INTERNATIONAL anticorruption center

Values

- Transparency
- Accountability
- Integrity
- Courage
- Justice
- Democracy

Vision

Empower citizens to fight for Armenia free of corruption.

Mission

To promote good governance in Armenia through reducing corruption and strengthening democracy.

Goals

- support effective anticorruption policy and transparent and accountable governance
- transparent and accountable public resource management, including the management of state and community property and financial resources
- to support holding of free, fair and transparent elections and the establishment of electoral institute
- to foster democratic processes, including protection of human rights and public participation in the governance processes of the country

3 ANNUAL SESSIONS OF THE GENERAL MEETING

4 BOARD MEETINGS

32 MEMBERS OF THE GENERAL MEETING

Board

Nvard Manasyan

Izabella Sargsyan

Armen Ohanyan

Arsen Kharatyan

Talin Grigoryan

Ethics Committee

Lana Karlova

Artur Grigoryan

Varuzhan Hoktanyan

Team

Staff

Sona Ayvazyan	Christina Margaryan	Narine Nushervanyan
Aleksey Petrosyan	Gohar Hayryan	Sargis Ghonyan
Amalia Umurshadyan	Hayk Martirosyan	Shushanik Avagyan
Anush Hakobyan	Harout Manougian	Tatevik Khazaryan
Anzhela Amirjanyan	Khachik Harutyunyan	Tatevik Margaryan
Aren Manukyan	Lusine Stepanyan	Varuzhan Hoktanyan
Armen Khudaverdyan	Manushak Alaverdyan	Zhanet Avetisyan
Armine Chakhalyan	Mariam Hoveyan	
Armine Tokhmakhyan	Meri Manasyan	

Volunteers

Nora Tumanyan, *Armenia*	Inesa Barseghyan, *Germany*

Areas

TRANSPARENCY INTERNATIONAL
anticorruption center

PUBLIC SERVICE

PUBLIC RESOURCES

ELECTIONS

Achieve legislative and behavioral reforms in public service, public finance and election processes.

Activities

TRANSPARENCY INTERNATIONAL anticorruption center

Research / Reports

"Akanates" obersvation mission's preliminary report on the 2021 early Armenian Parliamentary Election

Interim Reference on Snap Parliamentary Elections

Final Report on June 20 RA snap parliamentary elections

Refrence on the October 10, 2021 Local Elections held in the Republic of Artsakh

Reference on the election observation results of the local self government elevetions held on October

Reference on the election observation results of the local self government elections held on November 14, 2021

Reference on the election observation results of the local self government elections held on December 5, 2021

Reference on the December 10, 2021 Local Self Government Elections Held in the Republic of Artsakh

Public governance

Integrity institutional System in RA Public Administration

Risks of corruption in energy sector

Labor Relations and Legislation: Problems and Solutions

Distribution of Financial Assistance from the State Budget in 2018-2019

Monitoring Report on Freedom of Information and Publicity Requirements within the 5th Commitment of Open Government Partnership 2016-2018

Corruption Risk Assessment of Human Resource Management Processes of Civil Service

Elections

CSO environment

Xenophobia in Azerbaijan

CSO Meter 2020

Activities

Legislative recommendations/Advocacy

- Recommendation on the RA draft law on protection of economic competition and related drafts
- Procedure for allocation of subsidies and grants from the RA state budget
- "Judicial Code of the Republic of Armenia" Constitutional Law
- On Approving the Procedure for Involvement of International Experts in the Competition Council for the Election of Candidates for the Presidential Candidates of the AntiCorruption Committee"
- On RA Judicial Code and related legislative acts
- Opinion on the draft law on making changes in the RA Constitutional Law "On the Human Rights Defender”

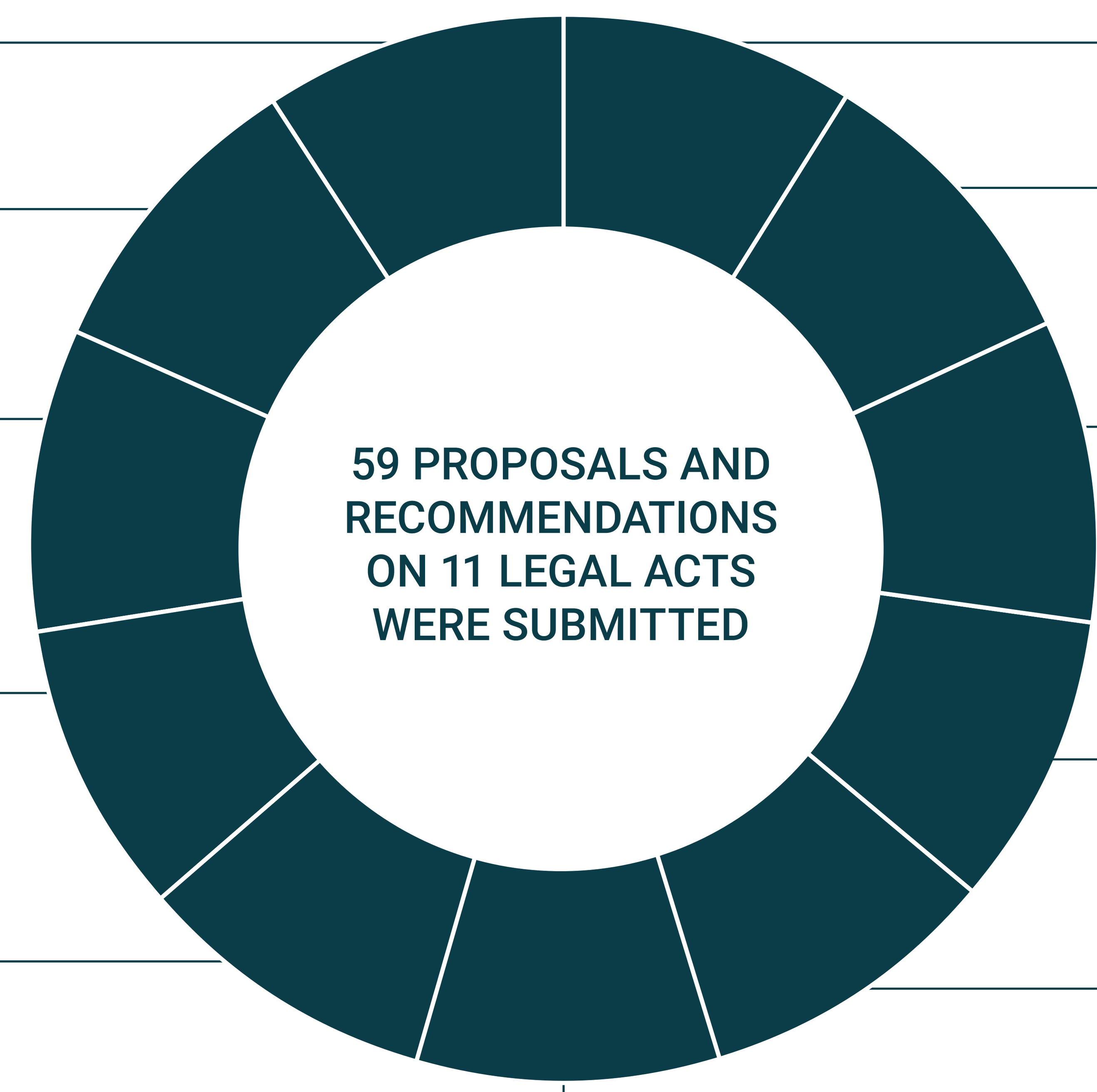

- Opinion on the draft law on state secret
- Decisions of the Government of the RA of August 30, 2012 N 1104 and of September 22, 2016 N 982
- Opinion on the draft law on state secret
- On Making Amendments to the RA Criminal Procedure Code
- On the RA draft law "On Making Amendments to the RA Criminal Code"

*Most of the proposals on the results of the 2021 draft budget of the RA Ministry of Labor and Social Affairs were included in the budget of the RA Ministry of Labor and Social Affairs, which is part of the 2021 state budget adopted by the National Assembly.

Behavioral changes

On June 20 the "Akanates" observation mission observed the snap parliamentary elections of the National Assembly of the RA, as well as the local self government elections of the RA and the Artsakh Republic.

RA Snap Parliamentary Elections

60 long-term observers

580 short-term observers

44 mobile observers

300 polling stations

RA and Artsakh LSG Elections

32 long-term observers

161 short-term observers

126 mobile observers

724 polling stations

Education / Awareness

+88
trainings

+1681
participants

+22
events

+539
participants

47 Interviews

37 announcements

202 news

Education / Awareness

Anticorruption Academy

The "Anticorruption Academy" 2020-2021 was finalized in June. 12 students were granted with graduation certificates. The fall semester of the 2021-2022 course started in September, in total 36 participants who won the admission competition were enrolled in the course

Anticorruption 3rd and 4th schools

In total 50 young people gained knowledge on the fight against corruption, anticorruption policy, critical thinking and other topics. Two groups formed within the school received small grants to implement projects.

"Anticorruption Expertise of Draft Legal Acts" educational program

In total 13 young lawyers-experts gained knowledge on detection and neutralization of corruption risks in normative legal acts.The curriculum aims to increase the role of young professionals in the fight against corruption.

Politeia Tours

The aim of "Politeia Tours" is to acquaint local and foreign tourists in Armenia with the historical and political events of the country, life and traditions, as well as public and political figures who have left their mark in our history throughout the three republic life span.

"Politeia" anticorruption intellectual tournament

December 9, International Anticorruption Day, was marked by a special event organized for the graduates of TIAC anticorruption schools. The 4 teams consisting of graduates of 4 schools participated in the "Politeia" anticorruption intellectual tournament that took place in a lively, intellectually tense atmosphere as the graduates showed a unique "master class" in connection with anticorruption topics: from the history of corruption to modern tools, integrity, reporting systems, etc.

"Knowledge and Impact" LLC

Governance Efficiency through the lenses of public officials' expertise: Province Level Evidence from Armenia

"Rule of Law" human rights NGO

The effectiveness of commissions of inquiry in the light of parliamentary oversight

"Compass" Research, Education, Consulting Center NGO

Public participatory and professional assessment for the development of the community

Freedom of Information Center NGO

Availability of comprehensive information

Armen Grigoryan
Expert

Ensuring the resilience of participatory democracy against authoritarian tendencies

Artak Kyurumyan
Expert

Identification of the reasons and consequences of the weak supervision over the activities of the RA Government by the example of adoption of the law on the state budget and approval of the report on budget execution

Donor organizations

US Agency for International Development

Swiss Agency for Development and Cooperation

European Union

Open Society Foundations - Armenia

SANCUS: Strengthening Accountability Networks among Civil Society

National Endowment for Democracy

European Endowment for Democracy

European Center fo not –for-profit law

Center for International Private Enterprise

Organisation internationale de la Francophonie

Prague Civil Society Center

Transparency International Defence and Security

The Black Sea Trust for Regional Cooperation

Expenditures / Revenues

Revenues according to Donors (AMD)

United States Agency for International Development	290,381,342 AMD
European Union	100,698,070 AMD
European Endowment for Democracy	59,150,793 AMD
Open Society Foundations	37,802,658 AMD
National Endowment for Democracy	33,282,399 AMD
Revenue from foreign currency conversions	14,800,907 AMD

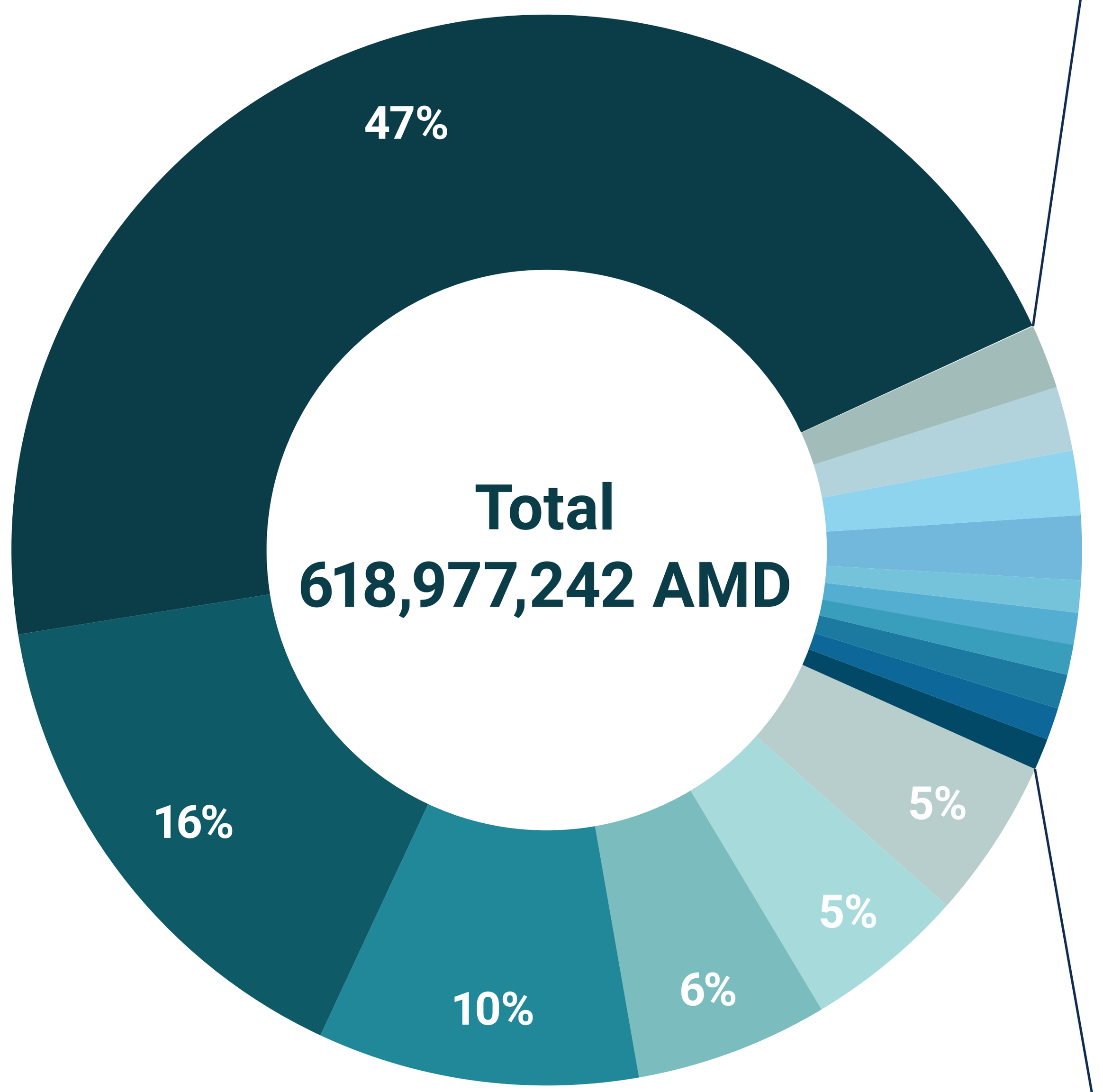

2%	Revenue related to long-term assets	12,429,785 AMD
2%	For Black Sea Trust for Regional Cooperation	12,038,597 AMD
2%	SANCUS: Strengthening Accountability Networks among Civil Society	11,767,113 AMD
2%	International Organization of Francophonie	9,899,731 AMD
1%	Revenue from provision of services	8,825,672 AMD
1%	European Union through the European Center for Non-Commercial Law	7,319,440 AMD
1%	Other revenue	7,039,074 AMD
1%	UK Department for International Development	4,535,348 AMD
1%	Prague Civil Society Center	4,226,035 AMD
1%	Center for International Private Enterprise	3,456,591 AMD
0%	Institutional Grant	1,171,053 AMD
0%	Revenue from membership fees	152,634 AMD

Expenditures / Revenues

Revenues according to Donors (AMD)

Promoting Transparency and Accountability through Advanced Civil Society Participation /USAID/	290,381,342 AMD
Monitoring Mission European Endowment for Democracy /EED	59,150,793 AMD
Participatory Democracy in Action /EU	52,626,276 AMD
Capacity building on observation and promotion of integrity in RA NA elections /EU	42,173,638 AMD
Increasing civil society capacity /NED	33,282,399 AMD
Expenditures related to foreign currency exchange and revaluation	29,047,388 AMD
Monitoring and Advocacy to Improve Procurement Practices by Public Institutions of Armenia /OSF	19,438,480 AMD

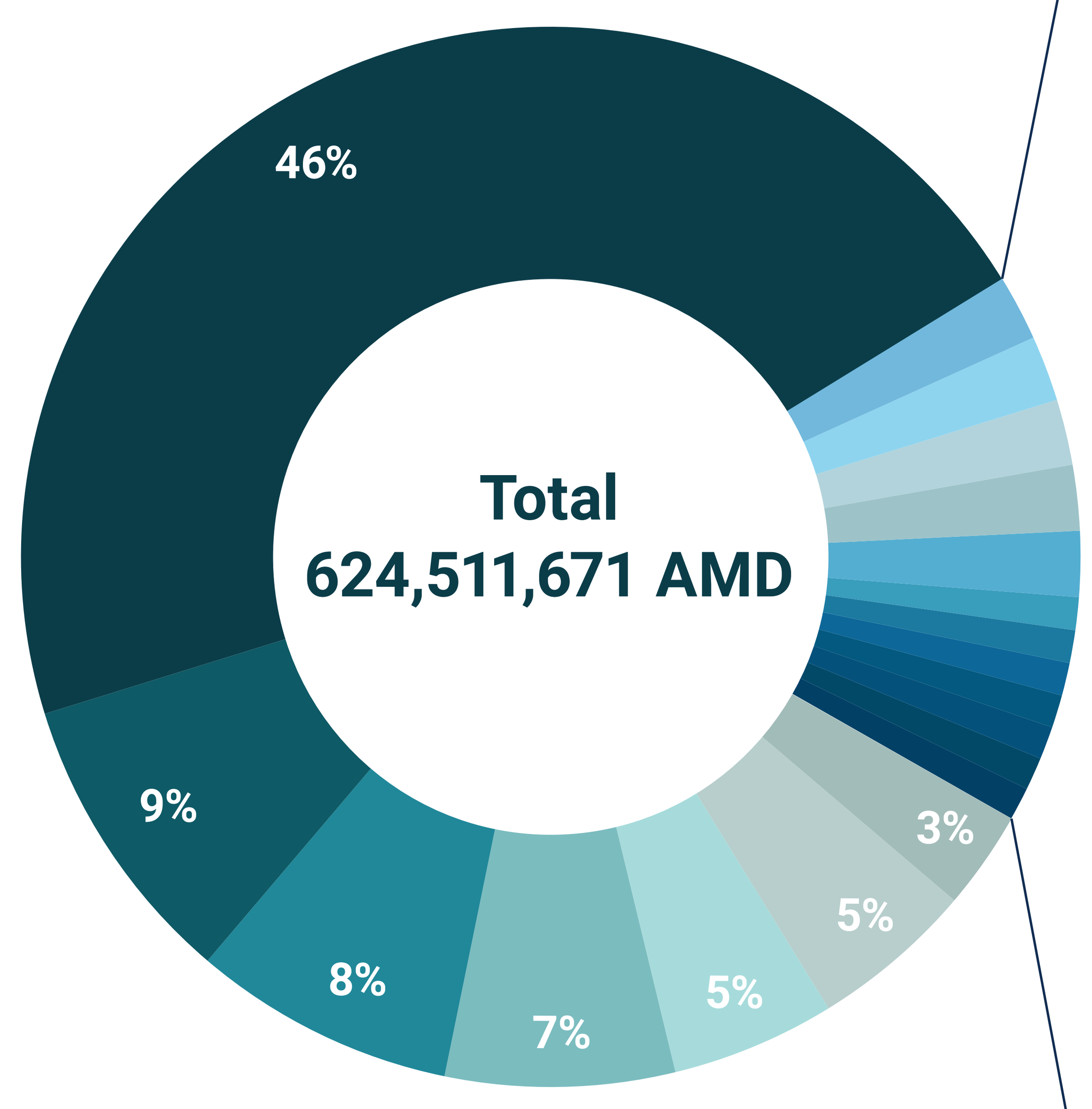

2%	Promoting anticorruption agenda /OSF	14,438,290 AMD
2%	Expenditures related to long-term assets	12,429,785 AMD
2%	For Black Sea Trust for Regional Cooperation /BST	12,038,597 AMD
2%	SANCUS: Strengthening Accountability Networks among Civil Society /EU	11,767,113 AMD
2%	International Organization of Francophonie /OIF	9,899,731 AMD
1%	European Union through the European Center for Non-Commercial Law /EU	7,319,440 AMD
1%	Decent Work Now /EU	5,898,156 AMD
1%	Expenses from the provision of services	4,752,793 AMD
1%	Improving the legitimacy of the RA defense sector /DfID	4,535,348 AMD
1%	Political corruption tours /Prague Civil Society Center	4,226,035 AMD
1%	Observation Mission /OSF	3,925,888 AMD
1%	Center for International Private Enterprise /CIPE	3,456,591 AMD
0%	Expenditure from other revenues	2,399,901 AMD
0%	Institutional Support Grant /SIDA	1,171,053 AMD
0%	Expenditures from membership fees	152,634 AMD

Expenditures / Revenues

TRANSPARENCY INTERNATIONAL anticorruption center

Revenues according to Donors (AMD)

Payments made in the frameworks of service contracts	290,381,342 AMD
Project expenditures	100,698,070 AMD
Project expenditures made by partners and subgrantees	59,150,793 AMD
Gross salary of project staff	37,802,658 AMD
Gross salary of administrative staff	33,282,399 AMD
Admin expenditures	14,800,907 AMD

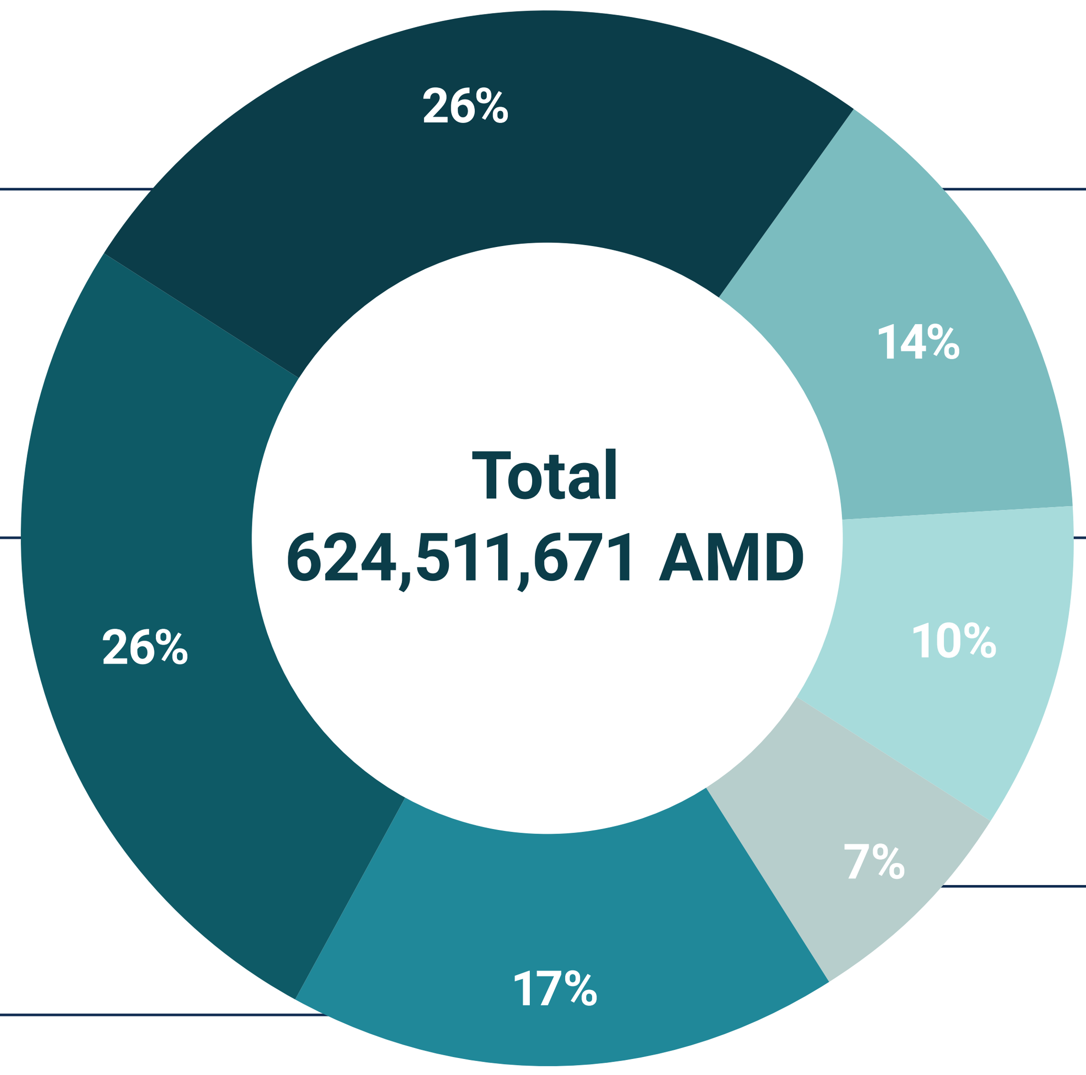

TRANSPARENCY INTERNATIONAL
anticorruption center

Grant Thornton

Independent auditor's report

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա բիզնես կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9
Հ. + 374 10 50 09 64/61

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street,
Yerevan 0015, Republic of Armenia
T + 374 10 50 09 64/61

To the General Meeting of "Transparency International Anti-Corruption Center" PO

Opinion

We have audited the financial statements of "Transparency International Anti-Corruption Center" PO (the "Organization"), which comprise the statement of financial position as of 31 December 2021, and the statement of activities, statement of changes in net assets and statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of the Organization as of 31 December 2021, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRSs").

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing ("ISAs"). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements* section of our report. We are independent of the Organization in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (the "IESBA Code") together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in the Republic of Armenia, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with those ethical requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other Information

Management is responsible for the other information. The other information comprises the information included in the annual report of the Organization for the year ended 31 December 2021, but does not include the financial statements and our auditor's report thereon. The annual report is expected to be made available to us after the date of this auditor's report.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we will not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information identified above when it becomes available and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated.

Grant Thornton

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Organization's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intend to liquidate the Organization or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Organization's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Organization's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Organization's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the [consolidated] financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Organization to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the [consolidated] financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

Grant Thornton

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Armen Hovhannisyan
Chief Executive Officer

Emil Vassilyan, FCCA
Engagement Partner

19 September 2022

(+374 10) 569589, 569689
www.transparency.am
info@transparency.am
www.facebook.com/TIArmenia
@TI_Armenia